

skadeligere end denne underlige Frygt for at træde op mod en ofte lavet og ganske tilfældig og forbigaaende Opinion for en eller anden Forfatter. Ved at træde op opnaar man, at mangfoldige Mennesker sigte til sig selv, at den Mandes Bøger ere mere Godtfindsvarere end virkelig ægte, og faa er der altid det vundet. Jeg har troet, at vi handlede hensynsfuldest baade mod ærede Medlemmer og mod Folk udenfor Salen ved saavidt muligt at undgaa denne skarpe Fremgangsmaade. Derigjennem vil desuden naas, at hvor en enkelt Forfatter af den Retning, som ikke har gjort sig skyldig i de Feil, som det vistnok maa indrømmes skæbe ved denne Retning, fandtes, vilde han kunne faae Understøttelse. Thi, det indrømmer jeg, ligger ikke i Retningen; det at være Realist medfører ikke disse Konsekvenser, skjøndt det ogsaa er blevet bemærket i Dagspressen, at de to Ting hængte sammen; men det indrømmer jeg ikke. Jeg kunde nævne adskillige realistiske Forfattere, hvor der ikke findes Spor af de Pletter. Men den eneste Maade, det kan opnaas paa, er derved, at de, der udbrede Smitte i Befolkningen ved Hjælp af dens umoraliske eller irreligiøse Skrifter, Intet faae, medens de, der kun fremme den virkelig nye æstetiske Retning paa en for Befolkningen og Ungdommen faersfri Maade, faae Understøttelse af Ministeren. Det sker paa Ministerens Ansvar. Nu siger det ærede Medlem raillerende, at vi altsaa staa i parlamentarisk Forhold til Ministeren o. s. v. Jeg vil sige, at jeg ikke har nogen Mistillid til den høitærede Minister paa det Omraade. Jeg tror snarere, at han er en temmelig tolerant og upartisk Minister paa det Omraade. Men jeg tror heller ikke, at han er saa optagen af Begeistring for den nye Skole, at jeg ikke med en vis Tillid kan overlade Bevillingen til ham; jeg har mere Tillid til den høitærede Ministers Fordeling af disse Beløb end til det ærede Medlem for Langeland. Men skulde det vise sig efter et Aars Forløb, at den høitærede Ministers Fordeling har været saaledes, at vi ikke kunne være tjente dermed, har man dog det Middel at negte Bevillingen til næste Aar. Det er vistnok Noget, der ikke er nogen Tvivl om, at vi kunne nedsette den, selv om vi nu beholde den. Nu hørte vi ganske nylig en Udtalelse fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) om, at der er noget Forkert i at lade Ministeren tage Ansvar med Hensyn til Uddeelingen af Bevillingen. Det Standpunkt er jo imidlertid paa mangfoldige Maader indtaget i Finantsudvalget — efter min Mening meget for meget — at man har ladet Ministeren uddele Bevillinger paa eget Ansvar. Den Bemærkning altsaa, at vi bevilge Ministeren for Meget, har ikke Hjemmel nogetsteds, det er fuldstændig Fantasi. Man giver den høitærede Minister en Sum, som han under Regnskab for Thinget faar Lov til at fordele i et Aar, men som vi næste Aar have Ret

til at gjøre ved, hvad vi ville, og have fuldstændig Kontrol med. Det, der opnaas, og det, der er Hovedstridspunktet mellem os, er, at vi ikke her i Thinget fra vor Side ville give Bevillinger til den nyere Retning, uden at have sikret os, at vi ikke give Bevillinger til Ting, som vi anse for skadelige for Befolkningen. Vi anse os for fuldstændig berettigede, og ikke blot berettigede, men ogsaa forpligtede, til at øve en saadan Kritik, og skulle vi ind paa en saadan personlig Kritik og Kontrol, bliver det en meget ubehagelig Debat, en Debat, som jeg tror, at vi helst skulle undgaa, og da tror jeg, at de ærede Medlemmer, der ønske Støtte til nogle af deres, ville komme mindre godt fra Resultatet end ved at tage det, som vi have budt her. Jeg skal gjentagende anbefale at vedtage Hvertallets Forslag og stemme mod samtlige Mindretalsforslag vedrørende Konto VI.

**Berg:** Jeg skal tillade mig at gjøre nogle Bemærkninger dels med Hensyn til adskillige Unddringsforslag, som jeg skulde omtale for Mindretallet, dels imod saadanne Bemærkninger, der maatte være faldne imod andre Unddringsforslag, som jeg har tiltraadt. Der er et Spørgsmaal, som her er kommet paa Bane i Anledning af Unddringsforslaget om fast Ansættelse af Adjunker. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) deri, at denne Stilling med konstituerede Adjunker i længere Tid, naar de efter at have faaet fast Ansættelse skulle begynde med deres fjerde Kroner i Løn og et Par Hundrede Kroner Alderstillsæg om tre Aar, i det Hele er en utilbørlig Stilling for de paagjældende Mænd efter den Betydning, de have som Lærere, det er i det Hele ikke engang en saadan pekuniær Stilling, som man gjennemsnitsvis byder Almuelærerne. Naar jeg er gaaet med til dette Forslag om her at udslyde fast Ansættelse af Adjunker paa nogle Steder, — og der er endnu et Par andre Steder, ved jeg, foruden dem, der ere nævnte i selve Forslaget — da er det i den Forventning, at det Udvalg, som behandler det lærde Skolevæsens Forhold og Lønninger, vil komme saa vidt med dets Arbejde, at man ialtsald som Udbytte deraf kan faae en Forbedring i disse Menneskers pekuniære Vilkaar, og at man, naar man kommer til den endelige Lønningslov, da ved Fastsættelsen af disse Menneskers Tjenestetid kan tage Hensyn til deres længere Konstitution. Det er i denne Betragtning, jeg tror, at det er forsvaerligt at se Tiden an. Det ærede Medlem, tror jeg, er Medlem af det ene Udvalg, det om Undervisningsforholdene, og jeg antager derfor, at han vil bidrage til, at vi med det Første kunne komme til en Forhandling om en mulig heldig Reform i det lærde Skolevæsen. Det er utvivlsomt et Spørgsmaal, der vil kunne forene, ja, der kan naturligtvis blive forskellige Ansættelser i